

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31

Forslag til uttalelse:

Tilgang til tegnspråktolker

Tolketjenesten administreres av NAV Hjelpemiddelsentralen og utføres av både fast ansatte tolker ved NAV og frilanstolker på oppdrag gjennom NAV. Tilgangen på tegnspråktolker er en stor utfordring, og i 2019 var det 9 400 udekkede tolkeoppdrag. Det utgjør omtrent 10% av alle tolkeoppdrag. Det antas at situasjonen er forverret som følge av koronapandemien. Dette fordi man ser at flere frilanstolker har begynt i andre jobber, samt at NAV har sagt opp oppdragsavtalene med omtrent 50 frilanstolker. For å bedre forutsigbarheten i tolketjenesten er det nødvendig å øke andelen fast ansatte tolker, men begrensninger i bevilgningen over statsbudsjettet hindrer dette.

For ungdom og unge voksne med behov for tegnspråktolk er mangelen på tegnspråktolker et demokratisk problem. Tolkeoppdrag på kveldstid og helger tildeles normalt sett ikke. Det gjør at ungdom og unge voksne med behov for tegnspråktolk får dårligere mulighet enn sine jevnaldrende til å delta på sosiale aktiviteter, fritidsaktiviteter, familieaktiviteter og studierelaterte aktiviteter ettersom dette er aktiviteter som foregår på ettermiddager, kvelder og helger. Flere ønsker å engasjere seg i politikken, men har ikke mulighet til dette fordi behovet for tegnspråktolk ikke dekkes. For at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal kunne delta fullt ut på alle livets områder er Norge, gjennom FNs konvensjon om rettigheter til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), blant annet forpliktet til å sørge for tegnspråktolker for å lette tilgjengeligheten til anlegg som er åpne for allmennheten. Videre er Norge forpliktet til å fremme bruken av tegnspråk.

For studenter med behov for tegnspråktolk har det tidligere vært gode ordninger for å dekke behovet for tegnspråktolker og derav sikre like muligheter til å delta i og følge undervisningen. Behovet for tegnspråktolker har blitt dekket ved forutsigbare oppdragsavtaler mellom frilanstolker og NAV Hjelpemiddelsentralen. Avtalen har medført at studentene kan avtale tolkebehovet for ett semester av gangen, og derav være sikre på at tolkebehovet er dekket kommende semester. Nå er omtrent 50 av disse avtalene sagt opp av NAV Hjelpemiddelsentralen. Det medfører at studentenes forutsigbarhet fjernes og tolkebehovet dekkes i mindre grad.

32

33 **Unge funksjonshemmede mener at:**

- 34
- Bevilgningen til ansettelse av tegnspråktolker over statsbudsjettet må økes.
- 35
- Tolketjenesten må utvides til å bli en turnusordning slik at behovet for tegnspråktolker på
- 36
- kveldstid og helger dekkes.
- 37
- Studenter og elever med behov for tegnspråktolk må få dekket sitt behov slik at de får
- 38
- fullført sin utdanning.
- 39
- Tegnspråklige foreldre må særlig sikres tilstrekkelig tolkeressurser for å kunne følge opp
- 40
- sine barn og foreldrerollen.